

בג"ץ 7146/12

בר"ם 1192/13

עע"ם 1247/13

**כבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבות לצדק**

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

3. [REDACTED]

4. [REDACTED]

5. [REDACTED]

6. א.ס.ף. – ארגון סיוע למליטים ומבקשי מקלט בישראל

7. מוקד סיוע לעובדים זרים

8. האגודה לזכויות האזרח בישראל

9. קו לעובד

10. המרכז לקידום פליטים אמריקאיים

על ידי ב"כ עוה"ד יונתן ברמן הקליניקה לזכויות מהגרים, החטיבה לזכויות אדם, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים; על ידי ב"כ עו"ד ענת בן דור, התכנית לזכויות פליטים, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל אביב; על ידי ב"כ עו"ד עודד פלר, האגודה לזכויות האזרח בישראל; על ידי ב"כ עו"ד אסף וייצן, מוקד סיוע לעובדים זרים.

החטיבה לזכויות אדם, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
רחוב בן גוריון 26, רמת גן

טלפון: 03-6000300 שלוחה 301, פקס': 03-6000872

העותרים בבג"ץ 7146/12

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

על ידי ב"כ עוה"ד עמר שץ ואח'

בית לזרום, רחוב תובל 11, רמת גן 52522

טלפון: 03-5186642; פקס': 03-5189663

המעוררים בבר"ם 1192/13

1. [REDACTED]

2. פלונית

3. פלוני

על ידי ב"כ עוה"ד תומר ורשה ואח'

מרחבי קרליבך 3, תל אביב

טלפון: 03-5615845; פקס': 03-5617679

המעוררים בעע"ם 1247/13

כ ג ד

1. הכנסת

על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת

קרית בן גוריון ירושלים

טל: 02-6753333, פקס': 02-6753495

2. שר הפנים

3. שר הבטחון

4. היועץ המשפטי לממשלה

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590/463; פקס: 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 7146/12

1. משרד הפנים

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590/463; פקס: 02-6467011

המשיב בעע"ם 1247/13

1. משרד הפנים

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590/463; פקס: 02-6467011

2. טעמי (טאבי) טהנגס

3. פלונית

4. פלוני

5. פלוני

6. פלונית

על ידי ב"כ עוה"ד תומר ורשה ואח'

מרחבי קרליבך 3, תל אביב

טלפון: 03-5615845; פקס: 03-5617679

המשיבים בבג"ץ 1192/13

תשובה משלימה מטעם המדינה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, בהרכב מורחב, מיום 2.6.13, מתכבדת המדינה להגיש תשובה משלימה מטעמה, כדלקמן.

1. בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 2.6.13, הורה בית המשפט למדינה להגיש תשובה משלימה שתכלול התייחסות "באשר למגעים והסכמות לגבי הרחקה של אזרחי צפון ואריתריאה למדינות שאינן מדינות אזרחותם" (ההדגשה אינה במקור).

2. בפתח הדברים, וכפי שאף פורט בפסקאות 41-38 לכתב התשובה, המדינה תבקש לחדד, באשר לתיבה המודגשת לעיל, את ההבדל בין הימנעותה מהרחקתם של מסתננים צפון סודנים למדינת מוצאם לבין הימנעותה מהרחקתם של מסתננים אריתראים חזרה לאריתריאה. בעוד שבעניינם של אריתראים, נוקטת מדינת ישראל, בעת הזאת, במדיניות של אי-הרחקה זמנית לאריתריאה;

הרי שבעניינם של מסתננים מצפון סודן, הימנעותה של מדינת ישראל, בשנים האחרונות, מלבצע החזרות ישירות לצפון סודן הינה בעיקרה בשל הקושי המעשי לבצען, קושי הנובע מהעדרם של יחסים דיפלומטיים בין המדינות, וממילא מהיעדר תקשורת עם הרשויות בצפון סודן. משכך, מטבע הדברים, לא קיים מסלול ישיר לביצוען של החזרות מסתננים מצפון סודן למדינת מוצאם, אולם הדבר אינו מונע פעולות שתכליתן לאתר מדינה/ות שליטת/יות להסדרת חזרתם של מסתננים מצפון סודן, דרך מדינות המעבר השלישיות, אל מדינת מוצאם.

בהקשר זה, המדינה אף תפנה למכתב תשובתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ) מיום 11.4.13 לפנייתם של העותרים. כמו-כן, ראו תשובתו של שר הפנים מיום 30.5.13 לשאלתה של ח"כ מירי רגב, יו"ר ועדת פנים ואיכות הסביבה.

העתק תשובה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ) מצורף ומסומן מ/ש/1.
העתק תשובתו של שר הפנים לשאלתה מצורף ומסומן מ/ש/2.

3. באשר לפעולות המדינה נשוא החלטת בית המשפט הנכבד, ובהמשך לאמור בפסקאות 200-202 לכתב התשובה, מצורף בזאת תצהירו של מר חגי הדס, מי שמונה על-ידי ראש הממשלה כפרוייקטור, לצורך ניהול המגעים והמשאים ומתנים עם מדינות אפריקה השונות – אם לשם קליטתם של מסתננים במדינת יעד ואם לשם מעברם לארץ מוצאם דרך מדינה שלישית; כל זאת, בהתאם לסעיף 6 להחלטת הממשלה מס' 3936 מיום 11.12.11.

3. תצהירו של מר הדס מהווה חלק בלתי נפרד מתשובתה המשלימה של המדינה, והוא שמנית את המסד העובדתי שביסודה.

היום, א' תמוז תשע"ג
09 יוני 2013

ר' רוזנברג, עו"ד
עוזר ראשי
לפרקליט המדינה

מוריה פריבמן, עו"ד
עוזרת ראשית
לפרקליט המדינה

מיכל מיכלין-פרידלנדר, עו"ד
סגנית בכירה
בפרקליטות המדינה

יוכי גנסינ, עו"ד
מנהלת תחום בכירה
(עניינים מינהליים)
בפרקליטות המדינה

בג"ץ 7146/12

בר"ם 1192/13

עע"ם 1247/13

מצהיר

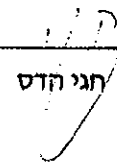
אני, הח"מ, חגי הדס, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. מוניתי על ידי ראש הממשלה לשמש כפרויקטור מטעמו לשם ניהול מגעים ולשם הגעה להסדרים ולהבנות עם מדינות שונות באפריקה, לשם קליטה או לצורך מעבר לארץ המוצא, וזאת בהתאם לסעיף 6 לתחלטה הממשלה מס' 3936 מיום 11.12.11.
 2. במסגרת זו פעלתי בחודשים האחרונים לשם קיום מגעים וניהול משאים ומתנים עם מספר מדינות. משאים ומתנים אלו נחלו עם ראשי מדינות וכן עם דרגים מדיניים וביצועיים בכירים ביותר ולעיתים אף במעורבות ישירה בין ראשי המדינות. בחלק מתגעים התקבלו הסכמות מצד כמה מדינות לסייע למדינת ישראל בנושא. אוסיף עוד, כי יש נכונות מצד מדינות אפריקאיות נוספות לסייע בתחום זה.
 3. במסגרת המגעים ופגישות העבודה שקוימו בחודשים האחרונים נדונו מספר מישורים עם כל אותן מדינות. הראשון - הסכמת המדינה להיות מדינת יעד על בסיס מתן אשרות כניסה ושחייה בעת החגעה והכניסה אל מדינת היעד. השני - הסכמת המדינה, לפי העניין, לשמש כמדינת מעבר למדינת המוצא. השלישי - תסדרת תיעוד, לרבות תעודת מסע, וכן תיעוד נוסף לפי הצורך, לשם מעבר למדינת המוצא.
 4. במסגרת זו סוכם, כי מאפייני האוכלוסייה וכן ההיקף וקצב ההגעה יתואמו עם מדינות החסדר וכן כי הגעתם של המשתייכים לאוכלוסיות נשוא המגעים תיעשה בטיחות אזרחיות. עוד סוכם, כי החסדרים ייושמו באופן ארוך טווח ורב שנתי.
 4. נכונותן של המדינות עימן קוימו ומתקיימים המגעים הינה במסגרת ועל בסיס שיתוף הפעולה האסטרטגי, ההדדי, והרב-שנתי עם אותן מדינות.
- על-פי בקשת המדינות המעורבות, בשל הרגישות המדינית והפוליטית הגבוהה, התחייבנו אנו והמדינות, כאחת, להימנע מפרסום זהות המדינות; נכונותן לסייע בנושא; וממילא פרסום הפרטים הנוגעים בכך.

5. לאחר הגשת כתב התשובה, יצאתי, בלויית דרגי העבודה המקצועיים בנושא, פעם נוספת לחו"ל לשם קידום המגעים, ההבנות וההסדרים עם אחת מבין המדינות עימן קוימו המגעים בכל החודשים האחרונים. בביקור זה סוכמו עיקרי ההבנות וההסדרים עם אותה מדינה אשר הסכימה, בשלב זה, לשמש גם כמדינת יעד עבור חלק מהאוכלוסיות מושא המגעים. עם זאת, נותר עוד להשלים פרטים ספציפיים ביחס לאוכלוסיות בעלות מאפיינים שונים וכן לגבש צעדים נוספים בחיבת הביצועי והאופרטיבי.

6. אוסיף עוד כי המגעים עם ארבע מדינות נוספות, מצויים בתהליכי הבשלה מתקדמים, בהתאם למישורי הפעולה שפורטו לעיל בסעיף 3, לפי העניין.

7. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חגי הדס

אישור

אני, הח"מ, עו"ד יוכי גנסי, מאשרת בזה כי ביום 8.6.13 חופיע בפני חגי הדס, המוכר לי באופן אישי, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת שאם לא יעשה כן, יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

יוכי גנסי, עו"ד

תוכן עניינים

נספחים לתשובה משלימה מטעם המדינה

עמוד ראשון	שם הנספח	נספח
עמוד 1	העתק תשובה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ)	מ/ש 1
עמוד 4	העתק תשובתו של שר הפנים לשאלתה	מ/ש 2

מש/1

העתק תשובה של המשנה ליועץ
המשפטי לממשלה (ייעוץ)

1/2N

מדינת ישראל משרד המשפטים

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ)

11 באפריל, 2013

לכבוד

עו"ד יונתן ברמן

הקליניקה לזכויות מחגרים

המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

רח' בן גוריון 26

רמת גן

בפקס: 03-6000872

עו"ד עודד פלר

האגודה לזכויות האזרח בישראל

רח' נחלת בנימין 75

תל אביב

בפקס: 03-5608165

שלום רב,

הנדון: פניתכם בענין מסתננים מהרפובליקה של סודן סמך: מכתבכם מיום 4.4.13 ומכתבי לעו"ד זכרוני מיום 24.3.13

1. במכתבכם אלי מיום 4.4.13 טענתם, כי מכתבי לעו"ד זכרוני מיום 24.3.13, אינו מתיישב עם מידע שנמסר מטעם הרשויות בנוגע למסתננים מהרפובליקה של סודן (להלן: צפון סודן). לאור זאת ביקשתם לכרר, האם הדברים האמורים במכתבי אינם אמת, או שמא דבריהם של גורמים אחרים בנושא אינם אמת. כן ביקשתם להבחיר, האם מדובר בשינוי מדיניות, ובאיזה אופן התקבלה ההחלטה.
2. אפתח בהערה כללית: אני מבקשת לחסתייג מהגישה במכתבכם, שבה מחד גיסא, מוצגת עמדה נחרצת בדבר אי-אמירת אמת כביכול על ידי נציגי המדינה ושליחיה, ומאידך גיסא – מוצבת דרישה לקבלת הבחירות. אם אין הנחה בדבר כנות הודעות המדינה – מה טעם בבקשות הבחירה? ואם יש הנחה שכזו, כפי שאני מקווה, מה טעם בחטלת דופי לשווא? חילוקי דעות בסוגיות רגישות כגון אלה הינם ודאי לגיטימיים, אך ראוי לשמור על גבול ברור בין מחלוקת משפטית, עמוקה ככל שתהא, לבין חטלת דופי ביושרה של צד מהצדדים, במקרה זה של פרקליטי המדינה או שליחיה. סבורתני כי במקרה דנן גבול זה היטשטש שלא לצורך, ובטוחתני שבהגינותכם תמצאו את הדרך לתקן את הדורש תיקון. ומכאן למחות.
3. עמדת המדינה היא כי ככלל אזרחי צפון סודאן אינם זוכים בישראל להגנה קבוצתית, כמשמעותה המשפטית. עם זאת, במישור העובדתי, לעת הזו הם אינם מורחקים למדינתם. לצד זאת, מי שבפיו בקשת מקלט פרטנית, לא יורחק מישראל, כל עוד בקשתו זו, לא הוכרעה.
4. החימנעות לעת הזו מהרחקה לצפון סודן אינה נובעת מהכרה במדינה זו בכללותה כמדינת משבר. החימנעותה של ישראל מלבצע הרחקות ישירות לצפון סודן נובעת, בעיקרה, מהקושי

המעשי לבצע, קושי הנובע מהעדר יחסים זיפלומטיים בין המדינות ומחיעדר מסלול ישיר לביצוען של הרחקות מסתגלים מצפון סודן למדינה זו.

5. גם אם בכתבי טענות שונים בתקופות שונות שהוגשו במאות החליכים שנוהלו בבתי המשפט בשנים האחרונות, או במסמכים אחרים, לא הודד עד תום המינוח או הניסוח ביחס לגישת המדינה כלפי נתיני צפון סודאן, אין להסיק מכך מסקנות משפטיות כאלו או אחרות, ואף לא מסקנה לגבי שינויים בגישת המדינה. עם זאת, ברור כי גישתה של ישראל ביחס לאזרחי צפון סודאן נבחנת כל העת בהתאם לתנאים המשתנים.
6. לסיכום, אין במכתבי לע"ד זכרוני מיום 24.3.13 כל שינוי מגישת המדינה, ואין לקרוא בו דברים שלא נאמרו בו.

בברכה

 זינה אלבר

המשנה למונץ המשפטי לממשלה (יעוץ)

העתק: היועץ המשפטי לממשלה

מר אמנון בן-עמי, ראש רשות האוכלוסין

מר זניאל סלומון, היועץ המשפטי, רשות האוכלוסין וההגירה

מר ערן דויד, יועץ שר הפנים

גבי אסנת מנדל, מנהלת מחלקת חבג"צים בפרקליטות המדינה

גבי יוכי גנסי, ראש תחום (עניינים מינהליים), מחלקת חבג"צים

גבי אביטל שטרנברג, ראש תחום (יעוץ), מחלקת יעוץ וחקיקה

גבי יעל כחן, סגנית היועצת המשפטית, משרד ראש הממשלה

מר אחד צמון, הלשכה המשפטית, משרד החוץ

גבי איילת לוי, מחלקת יעוץ וחקיקה (היחידה לחסכמים בינלאומיים)

מר דרור גרנית, מחלקת יעוץ וחקיקה (יעוץ)

מש/2

העתק תשובתו של שר הפנים
לשאילתה

2/ew

מדינת ישראל
שר הפנים

Minister Of Interior

وزير الداخلية

כ"א בסיון התשע"ג
30 במאי 2013
שר. 2013-3073

לכבוד

ח"כ מירי רגב

יו"ר ועדת פנים ואיכות הסביבה

שלום וברכה,

הנדון: תשובה לשאילתה בעניין סוגיית הרחקתם של מסתננים מאריתריאה ומצפון סודן

- לפנייתך בהקשר למענה שניתן לשאילתה של ח"כ דב חנין ע"י שרת המשפטים, הריני להבהיר:
1. יציאתם של מסתננים הנמצאים מחוץ למתקני המשמורת אל מחוץ לתחומי מדינת ישראל לכלל היעדים נמשכת כל העת.
 2. מבחינת המדינה יש שונות בין שתי קבוצות המסתננים העיקריות מאריתריאה ומצפון סודן. אלו מאריתריאה - נכון לעת הזו מדינת ישראל נוקטת מדיניות של אי הרחקה זמנית בכפייה, של מסתננים לאריתריאה; באשר לצפון סודן - ההימנעות של מדינת ישראל עד כה מלבצע הרחקות ישירות לצפון סודן נבעה בעיקרה מהקושי המעשי לבצען בשל, בין היתר, היעדר יחסים דיפלומטיים בין המדינות ומהיעדר מסלול ישיר לביצוען של הרחקות מסתננים מצפון סודן למדינה זו. יובהר, אין מניעה עקרונית מלהרחיק לצפון סודן וניתן לבצע זאת דרך מדינה שלישית.
 3. הממשלה שוקדת על איתור יעדים אפשריים אליהם ניתן יהיה להרחיק מסתננים משתי המדינות, בין כמדינת יעד סופית ובין כמדינת מעבר.

במבנה הב.

גדעון סער

שר הפנים